

СХВАЛЕНО
розпорядженням Кабінету Міністрів України
від 27 грудня 2017 р. № 1017-р

ЕКСПОРТНА СТРАТЕГІЯ УКРАЇНИ
("дорожня карта" стратегічного розвитку торгівлі)
на 2017—2021 роки

Загальна частина

В сучасних умовах, коли половина валового внутрішнього продукту України формується за рахунок експорту (49,3 відсотка станом на 2016 рік), однією з головних передумов ефективного функціонування національної економіки, запорукою її динамічного розвитку та відповідно стратегічним завданням є масштабне зростання присутності України на зовнішніх ринках. Часткова або повна втрата традиційних ринків, яка відбулася протягом останніх років, підсилює необхідність пошуку ефективних рішень для розвитку експорту української продукції.

Маючи важливе значення для економіки, український експорт складається переважно із сировини (за результатами 2016 року продукція агропромислового комплексу, металургійної та хімічної промисловості та мінеральної сировини становила 70 відсотків експорту), що свідчить про неефективне використання ресурсів, ставить українську економіку в залежність від коливань цін на світових ринках і містить потенційні ризики для економічної і соціальної стабільності.

З метою зменшення зазначених ризиків та забезпечення стабільного зростання експорту української продукції розроблено Експортну стратегію України ("дорожню карту" стратегічного розвитку торгівлі) на 2017—2021 роки та план завдань і заходів з її реалізації.

Стратегію розроблено на виконання Стратегії сталого розвитку "Україна — 2020", схваленої Указом Президента України від 12 січня 2015 р. № 5, та плану пріоритетних дій Уряду на 2017 рік, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 3 квітня 2017 р. № 275.

Мета Стратегії

Метою Стратегії є перехід України до експорту наукомісткої інноваційної продукції для сталого розвитку та успішного виходу на світові ринки.

Для реалізації Стратегії необхідно визначити такі стратегічні цілі розвитку торгівлі України на наступні п'ять років:

створення сприятливих умов, що стимулюють торгівлю та інновації для диверсифікації експорту;

розвиток послуг з підтримки бізнесу та торгівлі, здатних підвищити конкурентоспроможність підприємств, зокрема малих та середніх;

удосконалення навичок і компетенцій підприємств, зокрема малих та середніх (підприємництва), необхідних для участі в міжнародній торгівлі.

Створення сприятливих умов, що стимулюють торгівлю та інновації для диверсифікації експорту

Існуючі на сьогодні умови для діяльності підприємництва не стимулюють українські підприємства до розвитку інноваційної діяльності та не сприяють диверсифікації економіки. Внаслідок цього структура експортного кошика складається з незначної кількості товарів з відносно низькою доданою вартістю, а наявні ресурси, зокрема потенціал висококваліфікованих кадрів, не використовуються повною мірою.

Для досягнення визначеної цілі передбачено:

зміцнення комплексної інституційної основи для стимулювання інновацій;

зміцнення інноваційного потенціалу підприємств;

поліпшення правових та економічних умов для здійснення торгівлі.

Розвиток послуг з підтримки бізнесу та торгівлі, здатних підвищити конкурентоспроможність підприємств, зокрема малих та середніх

На сьогодні українські підприємства стикаються з численними перешкодами у ході своєї зовнішньоекономічної діяльності, що пов'язано з недостатнім рівнем якості послуг з підтримки торгівлі, які є доступними для підприємств.

Заінтересовані центральні органи виконавчої влади, установи та організації, до компетенції яких віднесені питання розвитку міжнародної торгівлі, повинні утворювати єдину цілісну систему, мати ефективний механізм координації своїх дій та надавати підприємствам, зокрема малим та середнім, широкий спектр послуг, необхідних для їх успішної діяльності на зовнішніх ринках. Такими послугами мають бути, зокрема, поширення інформації про чинні умови та можливості виходу на нові ринки, надання консультацій щодо визначення зовнішнього попиту на товари (роботи, послуги), надання практичних рекомендацій стосовно вдосконалення

продукції з метою підвищення конкурентоспроможності на міжнародних ринках.

Основним елементом реалізації цього стратегічного завдання є поліпшення наявної інфраструктури з підтримки торгівлі, а також розроблення дієвих фінансових рішень для підприємств і спрощення процедури торгівлі.

Для досягнення визначеної цілі передбачається:

вдосконалення механізму координації діяльності інституцій з підтримки торгівлі, залучених до реалізації торговельної політики та розвитку експорту;

зміцнення мережі інституцій, що надають експортерам послуги з підтримки бізнесу та торгівлі.

*Удосконалення навичок і компетенцій підприємств,
зокрема малих та середніх (підприємництва),
необхідних для участі в міжнародній торгівлі*

Ця стратегічна ціль передбачає підвищення професійних знань та навичок, необхідних для участі в міжнародній торгівлі. Основним елементом виконання цього завдання є забезпечення необхідною підтримкою всіх, хто має намір займатися підприємництвом, шляхом створення умов для розвитку бізнес-ідей (розв'язання проблеми "відтоку мозку"). Крім того, важливою умовою є забезпечення синхронізації і досягнення балансу між навичками, які потребують сьогодні підприємства, та навичками, які формує система освіти; виведення бізнесу з тіні; мобільності робочої сили.

Для досягнення визначеної цілі передбачається:

стимулювання діяльності підприємництва серед власників та працівників підприємств, зокрема малих та середніх, та молоді;

покращення управлінських навичок серед працівників діючих підприємств, зокрема малих та середніх (підприємництва);

забезпечення відповідності системи освіти потребам підприємств, зокрема малих та середніх (підприємництва).

Загальний аналіз макроекономічної ситуації

Динаміка валового внутрішнього продукту в Україні характеризується високою волатильністю. Після кризи 1990-х років у 2000—2008 роках, за даними Держстату, реальний рівень валового внутрішнього продукту підвищувався у середньому на 7 відсотків на рік, однак у 2009 році

знизився на 15 відсотків внаслідок глобальної фінансової кризи. Незважаючи на підйом у 2010 та 2011 роках (4,1 відсотка та 5,5 відсотка відповідно), збройна агресія Російської Федерації проти України, яка розпочалася з лютого 2014 року, негативно вплинула на економіку. Це призвело до зменшення валового внутрішнього продукту на 6,6 відсотка та 9,8 відсотка у 2014 та 2015 роках відповідно.

З січня 2014 року до січня 2017 року національна валюта девальвувала з близько 8 гривень за долар США до 27,2 гривні за долар США, що спровокувало інфляційні процеси (у 2015 році споживчі ціни підвищилися на 43,3 відсотка) та спричинило значне зниження обсягів споживання та інвестицій. Крім того, негативний вплив на економіку країни також мало погіршення зовнішньоекономічної кон'юнктури.

За таких умов Уряд та Національний банк були змушені вживати жорстких антикризових заходів, зокрема для встановлення економічно обґрунтованих цін/тарифів на енергоносії, фіскальної консолідації та суттєвої зміни структури видатків бюджету у бік збільшення їх обсягів на оборону, заморожування соціальних стандартів, зміни принципів субсидування, введення адміністративних обмежень на валютному ринку, реалізації жорсткої монетарної політики.

Зазначені дії Уряду та Національного банку мали позитивний ефект, та починаючи з другої половини 2015 року економіка України поступово перейшла до фази відновлення макроекономічної стабільності та зростання.

Зменшення обсягів імпорту та вжиті заходи (зокрема введення додаткового імпортного збору) дозволили скоротити дефіцит поточного рахунка до 0,2 відсотка валового внутрішнього продукту у 2015 році порівняно з 9 відсотками у 2013 році.

Сьогодні український експорт в основному складається з проміжних товарів з відносно низькою технологічною складовою — частка високотехнологічного експорту у 2015 році становила лише 5,5 відсотка загального обсягу українського експорту. На даний час існує потреба в оновленні технологічних процесів на українських підприємствах з метою поступового перетворення економіки України в більш інноваційну та наукомістку і, як результат, більш конкурентоспроможну на світових ринках. У 2016 році економіка України характеризувалася ознаками поступового подолання негативних наслідків кризи — зростання валового внутрішнього продукту становило 2,3 відсотка.

Трудові ресурси та зайнятість

За даними Держстату, у 2016 році рівень економічної активності населення віком 15—70 років становив 62,2 відсотка усього населення відповідного віку, а серед населення працездатного віку — 71,1 відсотка. При цьому рівень економічної активності серед жінок був значно нижчим, ніж серед чоловіків (55,9 відсотка проти 69,1 відсотка).

У 2016 році кількість безробітного населення віком 15—70 років (за методологією Міжнародної організації праці) становила 1678,2 тис. осіб, або 9,3 відсотка економічно активного населення відповідного віку, що на 0,2 відсоткових пункти вище, ніж у 2015 році. Особливо страждає від безробіття молодь віком до 30 років. У 2016 році частка безробітної молоді віком 15—29 років становила 37,2 відсотка загальної кількості безробітного населення України.

Основна частина населення зайнята в оптовій та роздрібній торгівлі, промисловості та сільському, рибному та лісовому господарстві. У 2016 році кількість зайнятого населення у зазначених видах економічної діяльності становила майже 9 млн. осіб, або 54,5 відсотка загальної кількості зайнятого населення. Починаючи з 2001 року частка працюючих у промисловості залишається відносно стабільною і становить близько п'ятої частини загальної кількості зайнятого населення, а частка зайнятих у сільському, рибному та лісовому господарстві зменшилася з 20,8 відсотка у 2001 році до 17,6 відсотка у 2016 році.

У 2016 році серед загальної кількості працюючих (16 276,9 тис. осіб) найбільша кількість осіб була зайнята у сфері торгівлі (оптової та роздрібної) та ремонту автотранспортних засобів (3516,2 тис. осіб, або кожний п'ятий), у сільському, лісовому та рибному господарстві (2866,5 тис. осіб, або кожний шостий) та промисловості (2494,8 тис. осіб, або кожний сьомий). У структурі зайнятого населення за професійними групами найбільшу частку становили особи, які працювали за найпростішими професіями — 18,9 відсотка, професіонали — 17,9 відсотка, працівники сфери торгівлі та послуг — 16,8 відсотка.

Протягом останнього десятиліття в Україні не відбулося істотних змін у структурі зайнятості населення. Спостерігається збільшення частки зайнятих у секторі послуг з 52,9 відсотка у 2001 році до 63,1 відсотка у 2016 році.

Продуктивність праці в Україні залишається низькою насамперед через застарілу структуру промислового виробництва, переважання виробництва товарів з низькою доданою вартістю та низькою внутрішньою мобільністю робочої сили. Як наслідок, у 2015 році Україна займала 132 місце серед 192 країн за показником виробітку на одного

працюючого. Така наднизька продуктивність праці значною мірою впливає на експортну спроможність економіки.

Кваліфікації і вміння, які сьогодні дає система освіти, не відповідають актуальним потребам підприємств, що додатково обмежує їх продуктивність і потенціал зростання.

На загальну ефективність ринку праці істотно впливає неформальна зайнятість населення. У 2016 році кількість неформально зайнятого населення становила близько 4 млн. осіб, або 24,3 відсотка загальної кількості зайнятого населення. Найбільше неформальна зайнятість зосереджена у сільськогосподарському секторі (40,8 відсотка), а також в оптовій та роздрібній торгівлі і будівництві (20,9 відсотка і 15,5 відсотка відповідно).

Ефективному розподілу ресурсів на ринку праці також перешкоджає низька внутрішня мобільність робочої сили в Україні, обумовлена рядом існуючих перешкод (адміністративні процедури, високий рівень цін на житло у поєднанні із слабозрозумитим ринком іпотечного кредитування, пільги, прив'язані до місця проживання, а також слабкі інститути ринку праці).

Усунення існуючих перешкод для внутрішньої мобільності робочої сили дозволить досягти більш ефективного розподілу робочої сили та розв'язати проблему дефіциту кваліфікованих кадрів. Крім того, політика, спрямована на сприяння мобільності робочої сили, підвищення кваліфікації та перепідготовку, а також залучення прямих іноземних інвестицій та передачу технологій, має забезпечити до підвищення продуктивності праці.

Стан розвитку малих та середніх підприємств

У структурі підприємництва в Україні значною мірою домінують малі та середні (підприємства), що становлять 99,8 відсотка загальної кількості підприємств та забезпечують роботою близько двох третин загальної кількості робочої сили в країні. За даними Держстату, з 343 440 українських підприємств, зареєстрованих у 2015 році, 82,8 відсотка становлять підприємства, на яких працює менше 10 осіб (так звані мікропідприємства), і 12,7 відсотка — підприємства, на яких працює від 11 до 50 працівників (малі підприємства). Середні підприємства (50—250 співробітників) становлять 4,4 відсотка загальної кількості підприємств і лише 0,1 відсотка підприємств, на яких працює більше 250 працівників.

Рівень участі українських малих та середніх підприємств в експортній діяльності є достатньо низьким. Результати опитування підприємств,

проведеного Міжнародною фінансовою корпорацією в Україні у 2013 році, свідчать, що тільки 11,8 відсотка малих підприємств із штатом до 20 осіб прямо або опосередковано займалися експортом. Важливим компонентом розвитку малих та середніх підприємств є фокус на інноваційній складовій товарів та послуг, що експортуються малими та середніми підприємствами.

Стан зовнішньої торгівлі

Експорт

У 2016 році загальний експорт товарів та послуг, за даними Держстату, становив 49,3 відсотка валового внутрішнього продукту, або 45,1 млрд. доларів США, з них 80,7 відсотка припадає на експорт товарів, решту становить експорт послуг (19,3 відсотка).

Загалом структура експорту України переважно сировинна — майже 70 відсотків експорту товарів (25,3 млрд. доларів США) становить продукція агропромислового комплексу металургійної та хімічної галузей промисловості, мінеральні продукти, деревина, сировина для легкої промисловості.

Внаслідок зменшення обсягів експорту продукції металургійної галузі та машинобудування вартість товарного експорту у 2016 році знизилася на 48 відсотків порівняно з 2008 роком із 70 млрд. доларів США до 36,4 млрд. доларів США. На динаміку українського експорту також значною мірою вплинули дестабілізація виробництва і падіння світових цін на сировину.

Частка аграрно-промислового комплексу та харчової промисловості в 2016 році становила 42 відсотки товарного експорту, що більше ніж вдвічі перевищує частку цієї продукції в експорті 2008 року. Однак частка продукції металургії в експорті за той самий період зменшилася з понад 40 відсотків до 22,9 відсотка внаслідок падіння цін на сталь та збройної агресії Російської Федерації, яка була найбільшим імпортером продукції української металургії. Тимчасова окупація території України внаслідок збройної агресії Російської Федерації призвела до погіршення політичних та економічних відносин між двома країнами. Негативно вплинуло на експорт України та внутрішній валовий продукт припинення Російської Федерації дії Договору про зону вільної торгівлі з Україною з 1 січня 2016 р., в результаті чого були запроваджені ставки ввізного мита на рівні режиму найбільшого сприяння замість попередньо діючих "нульових" ставок ввізних мит. Крім того, Російська Федерація заборонила імпорт деяких сільськогосподарських товарів українського походження (м'ясо та продукція з нього, риба, молоко та молочна продукція, овочі, фрукти та горіхи, деякі продукти харчування) та обмежила транзитний рух вантажу з України через територію Росії до третіх країн: Казахстану та Киргизстану.

Такі обмежувальні заходи призвели до суттєвого скорочення експортного постачання товарів українського виробництва не тільки до деяких країн СНД (країни Центральної Азії та Закавказзя), а і до інших країн Азії.

Так, експорт українських товарів у 2016 році до Казахстану зменшився на 312,6 млн. доларів США (43,9 відсотка), Азербайджану — на 70,8 млн. доларів США (22,2 відсотка), Туркменістану — на 61,3 млн. доларів США (36 відсотків), Киргизстану — на 35,1 млн. доларів США (46,5 відсотка), Узбекистану — на 32,1 млн. доларів США (18,4 відсотка), Вірменії — на 12,6 млн. доларів США (12,4 відсотка), Грузії — на 11,9 млн. доларів США (3 відсотки), Таджикистану — на 4,6 млн. доларів США (15,2 відсотка) та Монголії — на 3,6 млн. доларів США (на 12,8 відсотка).

У результаті частка Російської Федерації у загальному обсязі експорту товарів з України знизилася з 22,4 відсотка у 2008 році до 9,9 відсотка у 2016 році. Втрата російського ринку є серйозною проблемою для українських виробників, орієнтованих на експорт, особливо у тих секторах, які значною мірою залежать від попиту з боку Російської Федерації, таких як, наприклад, машинобудування. Експортні втрати лише частково компенсуються переорієнтацією на інші напрями.

Внаслідок продовження військових дій у 2016 році експорт товарів Донецької області скоротився на 7,2 відсотка, або на 264,5 млн. доларів США, і становив 3,4 млрд. доларів США порівняно з показниками 2015 року. Скорочення експорту товарів тільки з Донецької області за підсумками 2016 року становить 15 відсотків загального скорочення експорту товарів з України у вартісному вимірі.

Водночас підприємства Луганської області, навпаки, збільшили експорт товарів на 69 відсотків, або на 177,8 млн. доларів США, і досягли рівня 435,7 млн. доларів США (у 2015 році експорт товарів з території Луганської області становив 257,8 млн. доларів США). За підсумками 2016 року частка двох регіонів у загальному обсязі експорту товарів з України залишилася майже на рівні 2015 року — 10,4 відсотка.

Присутність України у глобальній виробничій мережі істотно зросла за останні десять років, але все ще залишається недостатньою. Для активного включення до глобальних ланцюгів доданої вартості необхідно змінити товарну структуру українського експорту і перейти на виробництво середньо- та високотехнологічної продукції.

Протягом останніх років український експорт демонструє поступову географічну диверсифікацію через зменшення орієнтованості України на ринки країн СНД, хоча ці ринки і досі залишаються традиційними для

українських виробників (у 2016 році частка експорту товарів на ринки СНД становила 16,5 відсотка).

Спостерігається тенденція до виходу на нові ринки, головним серед яких є ринок ЄС. Сукупна частка ринку ЄС в обсязі українського експорту товарів зросла з 25,9 відсотка у 2008 році до 37,1 відсотка у 2016 році, зокрема в результаті отриманих Україною автономних торгових преференцій та початку дії Угоди про поглиблену та всеохоплюючу зону вільної торгівлі між ЄС та Україною. Збільшується експорт до Єгипту та Індії: у 2016 році на них припадало 6,3 відсотка та 5,2 відсотка відповідно загального обсягу експорту українських товарів.

За результатами аналізу Україна недостатньо використовує потенціал зовнішньої торгівлі з такими країнами, як Канада, Китай, Франція, Німеччина, Ірландія, Японія, Швеція, Швейцарія, Велика Британія, Сполучені Штати Америки, в результаті чого у 2015 році Україна недоотримала майже 6 млрд. доларів США.

Експорт послуг у 2016 році скоротився на 19,5 відсотка з 12,3 млрд. доларів США у 2008 році до 9,9 млрд. доларів США у 2016 році, що становить 21,9 відсотка загального обсягу українського експорту.

Експорт послуг представлений насамперед транспортними послугами (53,7 відсотка експорту послуг у 2016 році), з яких близько 48 відсотків припадає на транспортування природного газу та нафти, у результаті чого Україна залишається їх нетто-експортером (або 49,6 відсотка припадає на послуги трубопровідного транспорту).

Надходження від туризму в Україну істотно зменшилися: з 358,1 млн. доларів США у 2013 році до 205,2 млн. доларів США у 2016 році. Проте спостерігається суттєве збільшення обсягів експорту інформаційних та бізнес-послуг, зокрема послуг сектору інформаційних та комунікаційних технологій. Обсяг експорту продукції інформаційних та комунікаційних технологій збільшився майже втричі у 2009—2016 роках і становив 1,64 млрд. доларів США, що свідчить про позитивні ознаки диверсифікації та трансформації в напрямі сучасних послуг.

Імпорт

Імпорт товарів істотно зменшився за останні роки і становив у 2016 році 39,2 млрд. доларів США порівняно з 85,5 млрд. доларів США у 2008 році. Таке зниження обумовлене рядом причин, серед яких слабка виробнича активність, падіння реальних доходів населення і скорочення внутрішнього попиту, девальвація гривні та введення тимчасового додаткового імпортного збору.

Імпорт у структурі торгівлі в Україні представлений переважно споживчими товарами, що становить більше однієї його третини. Структура імпорту визначається значною залежністю від енергоресурсів. Так, у 2016 році 55,1 відсотка імпорту сировинних товарів України (15,4 млрд. доларів США) припадало на природні мінеральні продукти (сіль, руда, енергетичні матеріали, нафта тощо). Серед інших статей імпорту основними є машини, обладнання та механізми (29,1 відсотка), продукція хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості (21,6 відсотка), продукція агропромислового комплексу та харчової промисловості (9,9 відсотка).

В структурі імпорту товарів поступово збільшується частка країн ЄС, обсяг імпорту з яких у 2016 році становив 43,7 відсотка загального обсягу імпорту України порівняно з 33,8 відсотка у 2008 році. Серед товарів, які Україна імпортує з Європи, домінує паливо, продукція машинобудування, обладнання, а також хімічна та фармацевтична продукція.

Натомість частка країн СНД в українському імпорті зменшилася у 2016 році до 21,8 відсотка порівняно з 27,9 відсотка у 2015 році, передусім внаслідок зменшення імпорту мінеральної продукції.

Отже, сучасний стан розвитку міжнародної торгівлі вимагає від України зосередити зусилля одночасно в кількох напрямках: збільшення експорту на ринок ЄС, освоєння великих ринків з високими показниками зростання (Азія, Африка), а також відновлення своїх позицій на традиційних ринках (СНД).

Преференційні режими зовнішньої торгівлі

У червні 2014 року після Революції Гідності укладено Угоду про асоціацію між Україною та ЄС. Режим поглибленої та всеохоплюючої зони вільної торгівлі, положення щодо якого є складовою даної Угоди, тимчасово застосовується з 1 січня 2016 року. Крім того, 1 жовтня 2017 р. набрали чинності додаткові торговельні преференції ЄС, які діятимуть протягом трьох років та передбачають додаткову або прискорену лібералізацію для окремих товарів походженням з України.

З метою пошуку додаткових можливостей для розширення присутності вітчизняних товарів на ринках ЄС Уряд розпочав процес приєднання нашої держави до Регіональної конвенції про пан-євро-середземноморські преференційні правила походження (вересень 2016 року), а також започаткував діалог Україна — ЄС високого рівня щодо горизонтальних питань та окремих секторів промисловості (березень 2017 року). Крім того, ратифіковано Угоду про вільну торгівлю між Канадою та Україною.

Для ведення переговорів щодо підписання Угоди про оцінку відповідності та прийнятність промислових товарів (АСАА) з ЄС (яка має бути додана як окремий протокол до існуючої Угоди про асоціацію) Україна повинна привести свою нормативно-правову систему у відповідність із законодавством ЄС, зокрема прийняти технічні регламенти і національні стандарти, гармонізовані відповідно з директивами ЄС та європейськими стандартами. Необхідно також забезпечити, щоб українські інституції, зокрема органи стандартизації, метрології та оцінки відповідності, агентство з акредитації та органи державного ринкового нагляду та контролю, здійснювали свою діяльність на основі принципів та практик, що є аналогічними принципам та практикам діяльності відповідних органів в ЄС.

Так, Україною укладено 18 угод про вільну торгівлю (ЄС, СНД, ЄАВТ, ГУАМ, Канада, Грузія, Чорногорія, Македонія), що охоплюють 45 країн та відкривають доступ до 800 млн. потенційних споживачів.

На даний час ініційовано переговори про підписання угод про вільну торгівлю з Ізраїлем, Туреччиною та Сербією.

В подальшому рішення щодо ініціювання нових угод про вільну торгівлю мають базуватися виключно на основі проведених досліджень економічної доцільності та попередніх консультацій з представниками бізнесу та стосуватись країн, що є пріоритетними з точки зору потенційних ринкових можливостей.

Торговельний захист

Активна участь та ефективне використання механізмів Світової організації торгівлі (далі — СОТ) є важливим елементом формування торговельної політики України. Рівень активності України у СОТ підвищився за останні роки. У 2015—2016 роках Україна приєдналася та ратифікувала Угоду СОТ про спрощення процедур торгівлі, Угоду про державні закупівлі, а також приєдналася до Протоколу про внесення змін до Угоди про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності. У 2016 році Україна взяла участь у 14-ти засіданнях шести різних комітетів СОТ. Крім того, Україна успішно пройшла свій перший Огляд торговельної політики в рамках механізму СОТ у квітні 2016 року, а також прийняла активну участь в оглядах інших країн, зокрема Об'єднаних Арабських Еміратів, Туреччини, Грузії, Російської Федерації та Сполучених Штатів Америки.

Україна почала активніше відстоювати власні торговельні інтереси, використовуючи один із найбільш ефективних механізмів врегулювання суперечок в рамках СОТ. На даний час Україна задіяна у розгляді чотирьох

суперечок з Російською Федерацією, у двох з яких є позивачем, щодо імпорту залізничного рухомого складу та щодо обмеження транзитного руху.

В подальшому необхідно забезпечити постійну участь України у роботі органів СОТ, зокрема Генеральної Ради, Органу врегулювання суперечок, комітетів СОТ, міністерських конференцій, переглянути тарифні зобов'язання України в СОТ, в переговорах раунду "Доха – Розвиток", визначити напрями подальшого розвитку та участь у робочих групах щодо вступу нових членів до СОТ з метою покращення умов доступу до ринків товарів і послуг.

Аналіз мережі підтримки торгівлі України

Запорукою реалізації зовнішньоторговельної політики є створення єдиної цілісної повнофункціональної мережі інституцій з підтримки торгівлі, яка повинна динамічно реагувати на потреби експортерів та надавати широкий спектр послуг і засобів підтримки, таких як політика і регулювання, консультаційні послуги, фінансування і страхування торгівлі, тестування і сертифікація продукції, міжнародна логістика та експедирування вантажів.

На сьогодні існуюча в Україні мережа інституцій з підтримки торгівлі не спроможна забезпечити належний рівень якості та спектр послуг, необхідних для ефективної підтримки українських експортерів на міжнародних ринках. Причина полягає у відсутності орієнтації на клієнта, прогалинах у наданні послуг, регуляторних обмеженнях, а також у недостатній географічній присутності на місцевому та міжнародному ринках.

В структурі української мережі інституцій з підтримки торгівлі домінують інституції з підтримки торговельної політики (53 відсотки), тоді як показник постачальників бізнес-послуг становить лише 10 відсотків.

Крім обмеженого спектра послуг, мережа інституцій з підтримки торгівлі має обмежене охоплення на місцевому рівні, де найбільшу частку також становлять інституції з підтримки торговельної політики і практично відсутні організації, які надають бізнес-послуги.

На всіх рівнях спостерігаються недоліки в наданні послуг, пов'язаних з доступом до фінансових ресурсів (передусім з фінансуванням та страхуванням експорту), а також послуг сертифікації продукції, послуг із створення бранда та його просування.

Для забезпечення ефективного розвитку українського експорту в країні повинна бути створена цілісна мережа інституцій з підтримки

торгівлі на базі єдиного інформаційного центру, афілійованих інституцій з підтримки торгівлі та функціонування єдиного веб-порталу для експортерів.

Так, Мінекономрозвитку ініційовано утворення Офісу з просування експорту при Мінекономрозвитку, який на сьогодні має статус консультативно-дорадчого органу. Офіс просування експорту при Мінекономрозвитку є невід'ємною складовою системи підтримки торгівлі та провадить свою діяльність за такими напрямками: інформування експортерів, послуги для експортерів, освітні програми для експортерів та пропозиції щодо бізнес-можливостей.

У найближчому майбутньому Офіс з просування експорту при Мінекономрозвитку має перетворитися на повнофункціональну інституцію з підтримки та просування експорту. Крім того, передбачено створення та функціонування експортного веб-порталу, розроблення і просування українського бренда та реалізацію інших заходів відповідно до Стратегії.

У квітні 2013 року при МЗС утворено Раду експортерів та інвесторів України з метою сприяння реалізації національних зовнішньополітичних і зовнішньоекономічних пріоритетів, виходу українських експортерів на зовнішні ринки, захисту економічних і торговельних інтересів за кордоном та залученню прямих іноземних інвестицій в економіку України.

В контексті формування і реалізації зовнішньоекономічної політики наявна мережа інституцій з підтримки торгівлі також має значні прогалини. Одним з органів, що здійснює оперативне державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні, є Міжвідомча комісія з міжнародної торгівлі. Вона приймає рішення про порушення та проведення антидемпінгових, антисубсидійних або спеціальних розслідувань, за результатами проведення яких можуть бути застосовані відповідні заходи.

Враховуючи, що питання експорту розглядає не лише Мінекономрозвитку, а і інші центральні органи виконавчої влади, на сьогодні на рівні виконавчої влади в Україні не існує органу для обговорення і координації всього багатовекторного спектра питань міжнародної торгівлі. Це обумовлює доцільність утворення Ради з міжнародної торгівлі як єдиної платформи для координації дій з розвитку міжнародної торгівлі в Україні.

З метою забезпечення фінансової підтримки експорту українських підприємств на виконання середньострокового плану пріоритетних дій Уряду до 2020 року та плану пріоритетних дій Уряду на 2017 рік Стратегією передбачено утворення Експортно-кредитного агентства.

Системна підтримка українських виробників на зовнішніх ринках має стати невід'ємною частиною цілісної мережі інституцій з підтримки торгівлі. З метою покращення інституційної спроможності держави задовольняти потреби українських підприємств в інформаційному, консультативно-дорадчому, логістичному, організаційному забезпеченні та супроводу їх зовнішньоекономічної діяльності на додаток до вже існуючих механізмів у цій сфері, зокрема Офіс з просування експорту при Мінекономрозвитку, Ради експортерів та інвесторів при МЗС, необхідно посилити економічну спроможність закордонних дипломатичних установ України.

Інвестиційний аналіз

Надходження інвестицій до України на початку 2000-х років було забезпечене за рахунок приватизації великих державних підприємств та залучення інвестицій в енергетичний і телекомунікаційний сектори. Протягом 2000—2008 років темпи зростання прямих іноземних інвестицій (акціонерного капіталу) в Україну становили 43,8 відсотка щороку, у 2008 році обсяг надходжень прямих іноземних інвестицій становив 10,8 млрд. доларів США.

У зв'язку із світовою фінансовою кризою у 2009 році обсяг надходжень прямих іноземних інвестицій зменшився вдвічі — до 5,6 млрд. доларів США з незначним зростанням у 2010—2012 роках. Внаслідок агресії Російської Федерації та погіршення економічної ситуації у 2014 році обсяг надходжень прямих іноземних інвестицій в Україну зменшився до 2,5 млрд. доларів США.

Збільшення обсягу надходжень прямих іноземних інвестицій в економіку України у 2015 році на рівні 3,8 млрд. доларів США та у 2016 році на рівні 4,4 млрд. доларів США було забезпечено значною мірою за рахунок реінвестованого українського капіталу.

Станом на 31 грудня 2016 р. лідерами за обсягами інвестування стали чотири країни, на які припадає 57,8 відсотки загального обсягу прямих іноземних інвестицій в Україну: Кіпр (9,7 млрд. доларів США), Нідерланди (5,8 млрд. доларів США), Російська Федерація (4,3 млрд. доларів США) та Велика Британія (2 млрд. доларів США). Серед інших важливих інвесторів варто зазначити Британські Віргінські Острови, Німеччину, Швейцарію, Францію, Австрію, Люксембург, Польщу та Угорщину. Станом на 31 грудня 2016 р. обсяг надходжень прямих іноземних інвестицій з ЄС становив 69,3 відсотка, або 26,1 млрд. доларів США загального обсягу інвестицій в Україну.

У 2016 році найбільше прямих іноземних інвестицій в Україну спрямовано у фінансовий сектор (27,4 відсотка), у промисловості зосереджено 25,4 відсотка прямих іноземних інвестицій, зокрема на підприємствах з виробництва харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів 6,8 відсотка.

Незважаючи на відносну перевагу України у сільськогосподарському секторі, його частка у загальному обсязі залучених прямих іноземних інвестицій залишається вкрай обмеженою (1,3 відсотка) і ледве перевищує 500 млн. доларів США.

Перешкодами для інвестування є несприятлива геополітична ситуація, корупція, недосконалий порядок врегулювання проблем неплатоспроможності підприємств, недостатньо розвинута транспортна інфраструктура, слабка інституційна структура, неспроможна забезпечити достатній рівень захисту прав інвесторів як майнових, так і прав інтелектуальної власності, а також недосконалі правоохоронні інститути та високий рівень бюрократизації державних органів.

Дієві інвестиційні стимули як для вітчизняних, так і для зарубіжних інвесторів в Україні на даний час відсутні. Тому відповідно до рейтингу Глобального індексу конкурентоспроможності на 2016—2017 роки у категорії “вплив податкових стимулів на інвестиційну привабливість” Україна залишається на 133 місці серед 138 країн.

З метою підтримки залучення іноземних інвестицій та надання необхідної підтримки інвесторам у жовтні 2016 року утворено консультативно-дорадчий орган — Офіс із залучення та підтримки інвестицій (UkraineInvest).

Важливим завданням діяльності Уряду в майбутньому має стати створення привабливого інвестиційного середовища. Стабільна і передбачувана регуляторна політика, адекватні стимули для залучення інвестицій, скоординоване управління та відповідні правила конкуренції повинні стати тими елементами, які дозволять створити сприятливі умови для інвестування.

Розвиток інновацій

Сучасний економічний розвиток України та її інтеграція в європейський простір значною мірою залежать від таких факторів, як використання новітніх технологій, наявність наукомісткого виробництва, а також розвиток людського капіталу.

На сьогодні науково-технічний потенціал України не використовується повною мірою. Велика частина досліджень, проведених

українськими вченими, не має практичного застосування, та, як наслідок, наукові установи виключаються із системи ринкових відносин. Тому розвиток безперервного виробничого ланцюга від наукових досліджень до виробництва кінцевого продукту має першочергове значення.

Технологічний розрив між Україною та розвинутими країнами щороку поглиблюється. Перехід до інноваційної економіки відбувається повільно. В Україні інститути інноваційного розвитку (венчурні фонди, бізнес-інкубатори, технологічні та наукові парки, технологічні кластери тощо) існують номінально, їх діяльність не відповідає сучасним вимогам.

У Законі України “Про інноваційну діяльність” передбачено запровадження інноваційних програм і планів, однак їх фінансування є обмеженим.

Інновації мають вирішальне значення для диверсифікації виробництва, підвищення продуктивності та збільшення доданої вартості. З метою поступового переходу до більш інноваційної економіки необхідно сприяти залученню прямих іноземних інвестицій для розвитку інновацій шляхом передачі технологій та їх імпорту.

Побудова інноваційної інфраструктури також має важливе значення для розвитку та залучення інновацій, оскільки забезпечує горизонтальні і вертикальні зв'язки між учасниками інноваційних процесів на всіх рівнях — національному, регіональному та місцевому. Інноваційна інфраструктура має складатися з підприємств, організацій та установ, які здійснюють на постійній основі обмін інформацією, надають консалтингові, маркетингові, фінансові та інші послуги, що сприяють створенню інновацій.

В Україні необхідно запровадити заходи для виходу на сучасний рівень виробничої і технологічної бази та механізм заохочення інноваційної діяльності.

Середньостроковим планом пріоритетних дій Уряду до 2020 року передбачено утворення Офісу розвитку інновацій з метою підтримки та заохочення розвитку інноваційних підприємств і стартапів шляхом забезпечення їх фінансування, необхідними консультаційними послугами та технічною допомогою на всіх етапах — від інноваційної ідеї до кінцевого продукту.

Існує необхідність вивчення та застосування кращих практик, які спостерігаються в багатьох розвинутих країнах, забезпечення співпраці між університетами та бізнес-сектором, розроблення спільних навчальних програм, програм стажувань для молодих підприємців, а також різних видів державно-приватного партнерства у сфері інновацій.

Основні причини низької конкуренції

Конкурентоспроможність українських підприємств залежить від багатьох чинників, які можна розділити на перешкоди щодо пропозиції, перешкоди для ведення бізнесу, перешкоди для доступу до ринків та перешкоди для розвитку.

До перешкод щодо пропозиції віднесено низьку продуктивність праці та низьку мобільність робочої сили, складність отримання кредитних коштів, низький рівень внутрішніх та прямих іноземних інвестицій, недостатня система підтримки інновацій.

До перешкод для ведення бізнесу віднесено недостатню конкуренцію у деяких секторах економіки, застарілу транспортну інфраструктуру та промислову структуру, зарегульованість та бюрократичність процедур, відсутність ефективних засобів захисту прав інтелектуальної власності, неефективність митних процедур та низький рівень інституційної підтримки.

Недостатнє використання можливостей преференційної торгівлі, труднощі під час дотримання вимог технічних регламентів, обмежені знання вимог та умов доступу на іноземні ринки, недостатні заходи з просування українських товарів є перешкодами для доступу українських товарів та послуг на іноземні ринки.

Перешкодами для розвитку є високий рівень бідності, скорочення чисельності населення, відтік кваліфікованих працівників, гендерна нерівність, міжрегіональні відмінності та ряд інших.

Висновки за результатами аналізу економічної ситуації в Україні та основних чинників, що впливають на неї

Враховуючи зазначене, можна зробити такі висновки:

Україна отримає значні переваги від диверсифікації власного експортного кошику. Поступовий перехід до інноваційної і наукомісткої економіки повинен забезпечити підвищення продуктивності праці, конкурентоспроможності української продукції на зовнішніх ринках і відновити економічне зростання;

стабільна і передбачувана регуляторна політика, адекватні стимули для залучення інвестицій, скоординоване управління, покращення в транспортному секторі і більш суворі правила конкуренції повинні стати основою створення привабливих умов ведення бізнесу для інвесторів;

Україна отримає переваги від залучення прямих іноземних інвестицій, особливо в експортоорієнтований сектор промислового виробництва і

трудомісткий сектор сільського господарства, які дозволяють отримати більші можливості для диверсифікації, підвищення продуктивності праці, а також створення нових робочих місць;

нові експортні ринки лише частково компенсували втрату традиційних ринків для України. Значна частина з них має потенціал для розширення присутності українських товарів та послуг, особливо ринки таких країн, як Китай, Японія, США, Канада, а також ринки ЄС, ЄАВТ, Азії та Африканського континенту;

Україні необхідна ефективна національна мережа інституцій з підтримки торгівлі, яка реагуватиме на потреби експортерів за рахунок надання широкого спектра послуг і засобів підтримки, як на внутрішньому, так і на зовнішніх ринках;

для збільшення участі малих та середніх підприємств в експортній діяльності та підвищення рівня їх конкурентоспроможності на зовнішніх ринках потрібно забезпечити підприємства необхідними знаннями та компетенціями, насамперед шляхом надання можливості отримання відповідних актуальним потребам малих та середніх підприємств навичок і компетенцій, які формує сучасна система освіти.

Перспективні сектори економіки для розвитку експорту

Експортна стратегія передбачає створення умов для розвитку експорту всіх секторів економіки завдяки покращенню регуляторного поля, інвестиційного клімату, створенню системи підтримки інновацій, цілісної мережі підтримки торгівлі, вдосконалення навичок та компетенцій підприємств, установ та організацій.

Враховуючи стратегічні цілі та основні завдання Стратегії та зважаючи на необхідність концентрації зусиль в умовах обмежених ресурсів, на основі визначених критеріїв обрано перспективні сектори економіки для розроблення секторальних експортних стратегій та подальшого просування продукції цих галузей (товарів, робіт, послуг) на зовнішніх ринках.

Критерії відбору

З огляду на спроможність запропонувати ринку збалансований кошик як існуючих, так і нових товарів, робіт та послуг, відбір перспективних секторів здійснювався шляхом поєднання кількісних і якісних критеріїв:

сектори, здатні сприяти інноваціям, модернізації і створенню високої доданої вартості. Сектори за цим критерієм повинні забезпечувати "ефект

підзарядки інших секторів”, зокрема, сприяти збільшенню пропозиції суміжних галузей;

сектори з потенціалом розвитку малих та середніх підприємств. Обрання секторів за цим критерієм дозволить відійти від існуючої помилкової тенденції до концентрації матеріальних благ у сегменті великих підприємств і забезпечити їх рівномірний розподіл серед населення;

сектори з високим попитом на світових ринках. Враховуючи динаміку та структуру розвитку глобальної економіки, важливими для підтримки є ті сектори економіки, що розвиваються в усьому світі та можуть стати рушійною силою для зростання у найближчі роки;

інші фактори, зокрема такі, як можливість створення нових робочих місць, залучення вітчизняних та іноземних інвестицій, наявність порівняльних переваг та потенціалу залучення країни до глобальних ланцюгів доданої вартості.

Відповідно до зазначених критеріїв були обрані такі перспективні сектори економіки.

Інформаційні та комунікаційні технології

Сектор представлений компаніями у сфері комунікацій, аутсорсинговими компаніями з розробки програмного забезпечення, всесвітніми центрами досліджень та розробок.

За останні роки обсяг ринку комунікаційних та ІТ-послуг демонструє значне зростання: із 110 млн. доларів США у 2003 році до 3 млрд. доларів США у 2016 році. У даному секторі працює 100 тис. кваліфікованих спеціалістів, щороку заклади вищої освіти готують близько 13 тис. нових спеціалістів. За результатами 2016 року 12 українських компаній потрапили в рейтинг 100 кращих постачальників послуг аутсорсингу. ІТ-галузь займає друге місце за рівнем експорту послуг (після транспортних послуг). До переваг сектору можна віднести здатність українських ІТ-компаній створювати складні продукти, високий рівень освіти фахівців; невисокі витрати на організацію та ведення бізнесу. Сектор має перспективи зростання вдвічі до 2020 року за умови злагодженої взаємодії представників влади та бізнесу.

Креативні індустрії

Сектор креативних індустрій включає:

легку промисловість. У 2016 році порівняно з 2015 роком експорт продукції легкої промисловості збільшився на 7,1 відсотка і становив

963,2 млн. доларів США, або 2,6 відсотка загального обсягу експорту товарів;

послуги індустрії моди та дизайну (графічний, промисловий та дизайн інтер'єру). Спостерігається зростаючий попит на виробу українських дизайнерів як на внутрішньому ринку, так і за кордоном;

аудіовізуальні послуги: кінематограф, телебачення, радіомовлення, кіноіндустрія, видавничі та інші виконавські і візуальні мистецтва. В Україні працюють чотири національні кінематографічні студії. У 2016 році у прокат вийшло 30 українських фільмів;

культурні і цифрові послуги, реклама та зв'язки з громадськістю. Експорт рекламних послуг у 2016 році становив 149,9 млн. доларів США, або 1,5 відсотка загального обсягу експорту послуг;

образотворче і сценічне мистецтво;

традиційна культура: творчі ремесла, декоративно-прикладне мистецтво, фестивалі;

пам'ятки культурної спадщини: бібліотеки, пам'ятки археології, музеї та виставки.

Туризм

Особливий потенціал розвитку мають такі види туризму, як екотуризм, екстремальний, культурний, діловий, освітній, релігійний.

За даними Всесвітньої ради з туризму і подорожей, у 2016 році загальний внесок подорожей і туризму до валового внутрішнього продукту України становить 128,5 млрд. гривень, або 5,6 відсотка валового внутрішнього продукту; туристичний сектор забезпечив безпосередньо 247 тис. робочих місць, або 1,3 відсотка. Враховуючи робочі місця, що опосередковано створює туристичний сектор, загальний внесок сектору становив 5 відсотків загальної зайнятості (923 000 робочих місць).

Технічне обслуговування та ремонт повітряних суден

Сектор технічного обслуговування та ремонту повітряних суден включає капітальний і поточний ремонт, інспекцію або модифікацію повітряних суден чи їх компонентів. Ця галузь тісно пов'язана із забезпеченням дотримання вимог Директив льотної придатності, інспекцій і бюлетенів з технічного обслуговування.

Світовий ринок послуг з технічного обслуговування повітряних суден у 2015 році становив 135,1 млрд. доларів США, або три чверті ринку виробництва повітряних суден, а саме 180,3 млрд. доларів США.

У 2016 році частка експорту послуг України з капітального ремонту та технічного обслуговування повітряних суден становила 1,2 відсотка (121,8 млн. доларів США) загального експорту послуг, три чверті з яких припадало на капітальний ремонт. Основними імпортерами послуг з технічного обслуговування та поточного ремонту повітряних транспортних засобів у 2016 році були Російська Федерація — 29,9 відсотка, Об'єднані Арабські Емірати — 19,9 відсотка, Білорусь — 8,9 відсотка, Алжир — 8 відсотків та Ірак — 4,8 відсотка.

Виробництво запасних частин та комплектувальних виробів для аерокосмічної та авіаційної промисловості

Українська аерокосмічна галузь є консолідованим сектором, який виробляє авіаційну та космічну техніку, а також постачає запасні частини та комплектувальні вироби для авіаційної промисловості, зокрема двигуни, радары та бортове електронне обладнання.

У 2012—2016 роки частка експорту запасних частин та комплектувальних виробів для аерокосмічної та авіаційної промисловості зменшилася з 1,4 відсотка до 0,2 відсотка загального експорту товарів і становила 79 млн. доларів США. Три чверті експорту продукції сектору в 2016 році припадало на США — 25 відсотків, Індію — 21 відсоток, Китай — 15 відсотків, Туреччину — 9 відсотків.

Машинобудування

До основних позицій експорту продукції машинобудівного комплексу входять двигуни турбореактивні, насоси, трансмісійні вали, підшипники, двигуни та силові установки, прокатні стани, котли, турбіни, електричні машини та устаткування. Транспортне машинобудування включає залізничні та трамвайні локомотиви, наземні транспортні засоби, частини та комплектувальні вироби до них.

У 2012—2016 роки обсяг експорту продукції машинобудування скоротився втричі з 12,9 млрд. доларів США до 4,3 млрд. доларів США, що становив 11,9 відсотка загального експорту товарів. У 2016 році три чверті експорту продукції сектору становили: проводи ізольовані та кабелі — 47 відсотків, двигуни — 17 відсотків, водонагрівачі — 6 відсотків, вагони — 4 відсотки. Найбільше продукції сектору за цей період було експортовано до країн ЄС — 50 відсотків, Індії — 5 відсотків, Білорусі — 2 відсотки та Китаю — 2 відсотки.

Харчова і переробна промисловість

Найбільшу перспективу в секторі харчової і переробної промисловості представляють:

готові продукти харчування: кондитерські вироби, напої, соняшникова олія, мед, соки, консервовані овочі, молочні продукти та інші продукти, які є готовими до вживання;

харчові інгредієнти, зокрема продукти глибокої переробки;

органічна продукція, виготовлена з дотриманням встановлених правил.

У 2016 році частка експорту продукції харчової промисловості становила 6,7 відсотка загального експорту товарів, або 2,5 млрд. доларів США. Основна частка експорту готових харчових продуктів припадає на постачання залишків і відходів харчової промисловості — 40 відсотків експорту продукції сектору у 2016 році, цукру і кондитерських виробів з цукру — 14,4 відсотка, тютюну — 13,1 відсотка, продуктів із зернових культур — 8,7 відсотка, алкогольних і безалкогольних напоїв — 6,7 відсотка, какао та продуктів з нього — 6,6 відсотка. До найбільших імпортерів продукції харчової промисловості в 2016 році належали країни ЄС — 29 відсотків, Білорусь — 10 відсотків, Грузія — 7 відсотків, Туреччина — 6 відсотків, Молдова — 5 відсотків.

Сектор забезпечений достатньою сировинною базою, людськими ресурсами, має налагоджене виробництво і успішний досвід роботи.

Обрані перспективні сектори можуть бути класифіковані за трьома типами залежно від актуального рівня розвитку, зрілості та необхідні підтримки:

сектори, які перебувають у стані занепаду або темпи розвитку яких уповільнилися. До цієї групи належать авіаційна промисловість і важке машинобудування. Ці сектори потребують залучення інвестицій та інновацій;

сектори, які перебувають на стадії швидкого зростання. До них належать інформаційні та комунікаційні технології і харчова та переробна промисловість. Такі сектори повинні використовувати існуючі можливості на зовнішніх ринках та становити складову доданої вартості;

сектори, які перебувають на етапі формування. Ці сектори потребують комплексної інституційної підтримки, спрямованої на їх розвиток з метою досягнення конкурентоспроможності на зовнішніх ринках. До цієї категорії належать креативні індустрії і сектор туризму.

З метою ефективної реалізації Стратегії обрані сектори економіки були згруповані у три основних кластери.

Перший кластер спрямований на створення високої доданої вартості та розвиток інновацій. Цей кластер сконцентрований в аерокосмічному

секторі і включає в себе ряд тісно пов'язаних секторів, таких як розробка програмного забезпечення та інформаційних та комунікаційних технологій, виробництво запчастин і комплектувальних виробів для авіаційної промисловості, послуги з технічного обслуговування для авіаційної промисловості, машинобудування.

Другий кластер має додаткові перспективи сприяти поліпшенню іміджу України за кордоном. Цей кластер базується на секторах туризму та креативних індустрій. Основною метою його розвитку є залучення туристів і просування іміджу країни за кордоном шляхом здійснення заходів в Україні.

Третій кластер має перспективи сприяти переробці в Україні сировини у продукцію з високою доданою вартістю. Цей кластер залежить від розвитку агропромислового комплексу. Він включає в себе елементи інновацій першого кластеру і доповнює другий кластер, сприяючи поліпшенню іміджу країни за кордоном. Харчова і переробна промисловість та пов'язані з нею галузі можуть дати позитивні результати від їх підтримки у короткостроковій перспективі.

В подальшому будуть розроблені секторальні та крос-секторальні стратегії на основі попередньо здійсненого аналізу тенденцій розвитку світової економіки.

Ринки у фокусі

Складний та непередбачуваний доступ до традиційних експортних ринків спонукає до географічної диверсифікації експорту української продукції, готовності до змін кон'юнктури на міжнародних ринках та пошуку нових перспективних ринків збуту.

З метою виявлення таких ринків були використані напрацювання експертів Міжнародного торговельного центру і визначені ринки, на яких українські підприємства на даний час не повністю використовують потенціал зовнішньої торгівлі.

Шляхом проведення додаткового аналізу на основі широкого кола критеріїв, а саме розмірів ринку, фактичного і прогнозованого зростання, стабільності зростання обсягів імпорту, чинних умов доступу до ринку (преференційні режими, наявність укладених угод про вільну торгівлю), територіальної, культурної та історичної близькості, взаємної відповідності структури експорту—імпорту, були визначені ринки у фокусі, які є потенційно привабливими для більшості галузей української економіки і можуть служити орієнтиром для подальшого розвитку експортної діяльності.

Основне місце серед ринків у фокусі займають країни ЄС, експорт до яких на сьогодні зростає, інші — це ринки, на яких українські виробники мають значний потенціал для експорту продукції, серед них Туреччина, Китай, Індія, Єгипет, Саудівська Аравія, Канада, Об'єднані Арабські Емірати, Сполучені Штати Америки, Ізраїль, Білорусь, Грузія, Молдова, Японія, Індонезія, Таїланд, Бангладеш, Ліван, Філіппіни, Нігерія та Швейцарія. Для подальшої роботи з обраними ринками буде здійснений розширений аналіз, визначені можливості та форми оптимальної присутності України на цих ринках, а також розроблені стратегічні програми щодо виходу на зазначені ринки.

Імплементативна частина

У Стратегії визначено основні заходи, що потребують реалізації у коротко-, середньо- і довгостроковій перспективі та спрямовані на підвищення конкурентоспроможності українського експорту.

Успішне виконання Стратегії потребує:

- ефективного лідерства;
- участі заінтересованих сторін;
- інституційної підтримки;
- фінансового забезпечення;
- здійснення постійного моніторингу;
- звітності.

Ефективне лідерство

Перший віце-прем'єр-міністр — Міністр економічного розвитку і торгівлі та заступник Міністра економічного розвитку і торгівлі — Торговий представник України забезпечують загальне керівництво і контроль за виконанням Стратегії, а також конструктивний діалог із сторонами, залученими до реалізації Стратегії.

Участь заінтересованих сторін

Реалізація Стратегії здійснюється в межах повноважень Мінекономрозвитку, іншими центральними та місцевими органами влади, громадськими об'єднаннями (за згодою).

Координацію діяльності з реалізації Стратегії здійснює Мінекономрозвитку.

Запорукою ефективного виконання Стратегії є активна участь міністерств та центральних органів виконавчої влади, інститутів

громадянського суспільства, а також підвищення рівня комунікацій між різними сторонами, що залучені до реалізації Стратегії.

Інституційна підтримка

З метою надання допомоги українським експортерам у виході на іноземні ринки утворено Офіс з просування експорту при Мінекономрозвитку. Основними завданнями Офісу є підтримка українського бізнесу на зовнішніх ринках шляхом розвитку експортних компетенцій, промоції українських товарів та послуг за кордоном, допомоги в налагодженні співробітництва і партнерства між українським та іноземним бізнесом.

Згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 4 липня 2017 р. № 455 утворено Раду з міжнародної торгівлі, яка сприятиме формуванню зовнішньоторговельної політики та координації дій міністерств, центральних органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій, з метою підтримки зростання експорту, активізації роботи з торговими партнерами та спрощення процедур міжнародної торгівлі. Передбачається, що Рада з міжнародної торгівлі здійснюватиме координацію впровадження "дорожньої карти".

Фінансове забезпечення

Фінансування Стратегії здійснюватиметься за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів, коштів міжнародної технічної допомоги та інших міжнародних донорів, коштів інших джерел, не заборонених законодавством.

Наявність відповідного фінансового забезпечення є однією з головних умов для успішного виконання завдань, передбачених Стратегією.

Моніторинг Стратегії

Моніторинг реалізації Стратегії здійснює Мінекономрозвитку, яке розробляє та затверджує процедуру здійснення моніторингу.

Центральні органи виконавчої влади щокварталу до 5 числа наступного місяця подають Мінекономрозвитку інформацію про хід виконання завдань відповідно до їх компетенції.

Очікувані результати

З метою оцінки виконання основних цілей, передбачених у Стратегії, використовуються основні показники ефективності. Мінекономрозвитку здійснює розрахунок основних показників ефективності (а також проводить опитування) щороку до 31 березня наступного за звітним роком.

На підставі щорічних опитувань експортерів, галузевих та бізнес-асоціацій, а також інституцій, що входять до мережі підтримки експорту, Мінекономрозвитку (за сприяння галузевих та бізнес-асоціацій) здійснює оцінку виконання поставлених цілей. Результати проведених опитувань включаються у щорічний звіт про стан виконання Стратегії.

Основними показниками ефективності реалізації Стратегії є:

Показник	2016 рік (базовий)	2021 рік (очікування)
Експорт товарів та послуг	45,1 млрд. доларів США	зростання на 10 відсотків щороку
Частка експорту товарів з використанням у виробництві технологій високого та середнього рівня в загальному обсязі експорту товарів, відсотків (групи "Продукція хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості", "Полімерні матеріали, пластмаси та вироби з них", "Машини, обладнання та механізми; електротехнічне обладнання", "Засоби наземного транспорту, літальні апарати, плавучі засоби", "Прилади та апарати" згідно з УКТЗЕД)	17,3 відсотка	27 відсотків
Індекс сприяння торгівлі	95	перші 50 країн
Глобальний індекс підприємництва	66	перші 50 країн

Мінекономрозвитку здійснює щорічне опитування підприємств та бізнес-асоціацій щодо змін стосовно екосистеми наданих послуг; динаміки рівня навичок та компетенцій; залучення жінок та молоді.

Мінекономрозвитку щороку готує звіт про стан виконання Стратегії та оприлюднює його до 31 березня року, наступного за звітним. Результати

моніторингу можуть бути підставою для внесення змін до плану завдань і заходів з реалізації Стратегії.

Додаток
до розпорядження Кабінету Міністрів України
від 27 грудня 2017 р. № 1017-р

ПЛАН
завдань і заходів з реалізації Експортної стратегії України
("дорожньої карти" стратегічного розвитку торгівлі) на 2017—2021 роки

Найменування завдання	Найменування заходу	Відповідальний виконавець	Строк виконання	Очікуваний результат
1. Зміцнення комплексної інституційної основи для стимулювання інновацій	1) зміцнення існуючої системи підтримки інновацій шляхом залучення державних органів, представників ринку, дослідницьких інституцій, забезпечення державної підтримки та створення умов для залучення інвестицій у сферу інновацій шляхом розроблення та впровадження Стратегії розвитку інновацій в реальному секторі економіки до 2025 року та Стратегії розвитку високотехнологічних галузей до 2025 року	Мінекономрозвитку МОН Мінфін Національна академія наук (за згодою)	II квартал 2018 року	прийняття розпорядження Кабінету Міністрів України "Про схвалення Стратегії розвитку інновацій в реальному секторі економіки до 2025 року"
	2) визначення стимулів і механізмів підтримки для	Мінекономрозвитку Мінфін	IV квартал 2018 року	утворення Офісу розвитку інновацій, прийняття розпорядження Кабінету Міністрів України "Про схвалення Стратегії розвитку високотехнологічних галузей до 2025 року" та поліпшення міжвідомчої координації
			—"	проведення аналізу та надання рекомендацій

Найменування завдання	Найменування заходу	Відповідальний виконавець	Строк виконання	Очікуваний результат
	<p>залучення інвестицій у сферу інновацій:</p> <p>аналіз основних перешкод, що впливають на діяльність та захист інвесторів;</p> <p>визначення можливих коригувальних заходів та стимулів;</p> <p>розроблення нормативно-правових актів щодо регулювання та сприяння їх імплементації</p>	Офіс із залучення та підтримки інвестицій (за згодою)		щодо визначення основних перешкод, що впливають на діяльність та захист інвесторів, та прийняття нормативно-правових актів з метою створення механізмів стимулювання інвестицій у сферу інновацій
	3) посилення захисту прав інтелектуальної власності на законодавчому рівні та реалізація Концепції реформування державної системи правової охорони інтелектуальної власності	Мінекономрозвитку Мінагрополітики	IV квартал 2019 року	прийняття нормативно-правових актів, спрямованих на посилення захисту прав інтелектуальної власності в Україні та на вдосконалення механізмів правової охорони географічних зазначень і традиційних продуктів
	4) забезпечення умов для створення та/або розвитку центрів інноваційних технологій та секторальних кластерів у	МОН Київська міська та обласні держадміністрації	II квартал 2018 року	розроблення та затвердження регіональних планів створення та розвитку центрів

Найменування завдання	Найменування заходу	Відповідальний виконавець	Строк виконання	Очікуваний результат
	<p>регіонах з метою підвищення конкурентоспроможності експортоорієнтованих підприємств. Такі центри та кластери повинні надавати підтримку стартапам у створенні умов для розвитку науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт, сприяти створенню кластерів у виробництві, розробляти спеціальні комплекси заходів для підтримки інновацій</p>	<p>Мінекономрозвитку Мінрегіон Державне агентство з питань електронного урядування Національна академія наук (за згодою)</p>	<p>IV квартал 2018 року</p>	<p>інноваційних технологій розроблення та затвердження плану підтримки інновацій для кожного з перспективних кластерів</p>
	<p>5) стимулювання участі в міжнародних програмах і проектах з питань науки та інновацій шляхом забезпечення обміну знаннями, технологіями з ЄС та країнами — торговельними партнерами у форматі цільових семінарів і</p>	<p>МОН Мінекономрозвитку МЗС Мінкультури МІП Національна академія наук (за згодою)</p>	<p>IV квартал 2021 року</p>	<p>реалізація проектів із створення 25 регіональних центрів інноваційних технологій</p> <p>забезпечення участі України в проектах у рамках реалізації міжнародних програм</p> <p>забезпечення представлення України на постійній основі у міжнародних заходах та</p>

Найменування завдання	Найменування заходу	Відповідальний виконавець	Строк виконання	Очікуваний результат
	заходів, а також в рамках реалізацій міжнародних програм		щороку	проектах з розвитку інновацій представлення України на міжнародних форумах з питань розвитку сфери інновацій та організація і проведення в Україні спільно з ЄС міжнародного щорічного заходу з питань розвитку сфери інновацій
	б) підвищення рівня обізнаності українських підприємств щодо діючих та запланованих до реалізації проектів підтримки та розвитку діяльності у сфері інновацій, створення інформаційного ресурсу та визначення переліку програм з	МОН МІП Мінекономрозвитку Офіс з просування експорту (за згодою) Національна академія наук (за згодою)	IV квартал 2018 року	створення та забезпечення щоквартального оновлення загальнодоступної бази даних про українські та міжнародні програми з науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт, каталогу інноваційної

Найменування завдання	Найменування заходу	Відповідальний виконавець	Строк виконання	Очікуваний результат
	науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт, каталогу інноваційної та високотехнологічної продукції та її виробників в Україні та діючих механізмів для стимулювання інноваційної діяльності, розміщення зазначеної інформації на експортному веб-порталі			та високотехнологічної продукції та її виробників в Україні, діючих механізмів підтримки діяльності у сфері інновацій та розміщення зазначеної інформації на експортному веб-порталі
2. Посилення інноваційного потенціалу підприємств	1) проведення аналізу та оцінки можливостей стимулювання та заохочення інноваційних підприємств, що працюють у сфері інновацій, та розроблення комплексу заходів надання державної підтримки підприємствам, що працюють у сфері інновацій 2) підвищення обізнаності	Мінекономрозвитку МОН Національна академія наук (за згодою) Національна інвестиційна рада при Президентові України (за згодою) Офіс із залучення та підтримки інвестицій (за згодою) МОН	—“— I квартал 2019 року протягом	проведення аналізу та оцінки можливостей стимулювання та заохочення підприємств, що працюють в інноваційних секторах економіки, та у разі необхідності підготовка відповідних нормативно-правових актів прийняття та виконання відповідних нормативно-правових актів проведення інформаційної

Найменування завдання	Найменування заходу	Відповідальний виконавець	Строк виконання	Очікуваний результат
	українських підприємств щодо інноваційних підходів до виробничої та комерційної діяльності шляхом проведення інформаційних кампаній, у тому числі щодо можливостей міжнародного співробітництва, зокрема в рамках відповідних проектів ЄС, вивчення можливостей співпраці з діючими в ЄС офіційними ресурсами, що стосуються прав інтелектуальної власності	МІП Мінекономрозвитку Мінприроди Національна академія наук (за згодою) Торгово-промислова палата (за згодою) галузевої та бізнес-асоціації (за згодою)	2018 року IV квартал 2018 року	кампанії розроблення рекомендацій та впровадження інформаційних кампаній (в тому числі навчальний курс з інноваційного менеджменту, корпоративного та торговельного права, права інтелектуальної власності) у закладах вищої освіти та бізнес-школах, розроблення та впровадження програм з інноваційного розвитку та тренування, що будуть реалізовуватися інституціями з підтримки торгівлі та бізнес-асоціаціями, створення бази даних законодавства з питань корпоративного та торговельного права та права інтелектуальної власності
	3) стимулювання використання інновацій, а також	Мінприроди Мінекономрозвитку	IV квартал 2018 року	проведення інформаційної кампанії з урахуванням

Найменування завдання	Найменування заходу	Відповідальний виконавець	Строк виконання	Очікуваний результат
	впровадження світових практик, що зменшують негативний вплив виробництва на навколишнє природне середовище, в тому числі запровадження енергоефективних і ресурсозберігаючих технологій, маловідходних, безвідходних та екологічно безпечних технологічних процесів	МОН Національна академія наук (за згодою)		принципів сталого розвитку економіки
	4) сприяння гармонізації національних стандартів до стандартів і норм ЄС та міжнародних стандартів ISO 14000, ISO 19000 та стимулювання залучення інвестицій	Мінприроди Мінекономрозвитку Мінфін	IV квартал 2021 року	розроблення комплексу заходів з активізації впровадження екологічного управління згідно з міжнародними стандартами ISO 14000 та ISO 19000
3. Поліпшення правових та економічних умов для здійснення міжнародної торгівлі	1) розвиток інфраструктури електронної комерції з метою полегшення експорту товарів роздрібною торгівлі через Інтернет шляхом гармонізації законодавства України з питань електронної комерції із законодавством ЄС, зокрема	Мінекономрозвитку Мінфін Національний банк (за згодою) МІП Торгово-промислова палата (за згодою)	IV квартал 2018 року IV квартал 2019 року	затвердження плану гармонізації законодавства України з питань електронної комерції із законодавством ЄС імплементация плану гармонізації законодавства України з питань

Найменування завдання	Найменування заходу	Відповідальний виконавець	Строк виконання	Очікуваний результат
	стандартів електронної ідентифікації та трастових послуг із стандартами ЄС, забезпечення умов для створення системи вирішення торговельних спорів у режимі он-лайн та процедур визначення надійних сайтів роздрібною торгівлі в режимі он-лайн		—”—	електронної комерції із законодавством ЄС та інших заходів забезпечення умов для створення системи розв'язання торговельних спорів та процедур верифікації сайтів роздрібною торгівлі в режимі он-лайн
	2) проведення аналізу економічних показників країн, що є перспективними з точки зору потенційних ринкових можливостей	Мінекономрозвитку Мінфін Мінагрополітики МЗС ДФС наукові інституції (за згодою)	II квартал 2018 року	визначення переліку ринків у фокусі метою активізації та поглиблення торговельно-економічного співробітництва
	3) завершення процедури приєднання України до Регіональної конвенції про пан-євро-середземноморські преференційні правила	Мінекономрозвитку МЗС МІП	I квартал 2018 року	завершення внутрішньодержавної процедури приєднання України до Конвенції (прийняття відповідного

Найменування завдання	Найменування заходу	Відповідальний виконавець	Строк виконання	Очікуваний результат
	походження, зокрема:			закону) та передача на зберігання до Депозитарію Конвенції інструмента про приєднання
	проведення інформаційної кампанії серед підприємств щодо можливостей торговельного співробітництва з країнами — учасниками Конвенції;		IV квартал 2021 року	підвищення рівня обізнаності національних товаровиробників щодо перспектив та можливих напрямів торговельного співробітництва з країнами — учасниками Конвенції
	проведення переговорів щодо внесення відповідних змін до діючих преференційних торговельних угод України із сторонами — учасницями Регіональної конвенції про пан-євро-середземноморські преференційні правила походження		—”—	застосування у двосторонніх та багатосторонніх преференційних торговельних відносинах з членами Конвенції правил походження, передбачених Доповненням I до Регіональної конвенції про пан-євро-середземноморські преференційні правила походження
	4) розроблення механізмів підвищення ефективності та	Мінекономрозвитку Торгово-промислова	липень 2018 року	за підсумками II кварталу 2018 року прийняття

Найменування завдання	Найменування заходу	Відповідальний виконавець	Строк виконання	Очікуваний результат
	прозорості процедур, пов'язаних із застосуванням Україною інструментів торговельного захисту та забезпечення участі Мінекономрозвитку у розслідуваннях торговельного захисту, що проводяться на зовнішніх ринках щодо українських товарів	палата (за згодою) галузеві та бізнес-асоціації (за згодою)	IV квартал 2018 року —”—	законодавчих актів стосовно торговельного захисту проведення оцінки інституційної спроможності та ефективності процедур захисту інтересів українських товаровиробників на зовнішніх ринках та розроблення плану дій щодо його вдосконалення розроблення системи інформаційно-аналітичної підтримки прийняття рішень, заснованої на інформаційних технологіях з використанням інструментів торговельного захисту, в тому числі для здійснення розрахунків, з метою надання доступу заінтересованим сторонам до інформації в рамках проведення розслідувань торговельного захисту та обміну інформацією з

Найменування завдання	Найменування заходу	Відповідальний виконавець	Строк виконання	Очікуваний результат
				органом, який проводить розслідування
	5) підвищення ефективності функціонування та переформатування спільних міжурядових органів (комісій, робочих груп, підкомітетів), учасниками яких є Україна та країни-партнери, із фокусом на захисті національних інтересів, інтересів бізнесу, а також на ринки у фокусі. Забезпечення доступу до інформації про їх діяльність шляхом:	Мінекономрозвитку МЗС	I квартал 2018 року	проведення аналізу та розроблення концепції щодо підвищення ефективності функціонування спільних міжурядових органів
	взаємного обміну інформацією між спільними міжурядовими органами (між Україною та країнами-партнерами) щодо змін у законодавстві стосовно процедурних та інших вимог до імпорту з метою оприлюднення відповідної інформації;		IV квартал 2018 року	розроблення та внесення змін до нормативно-правових актів з питань підвищення ефективності функціонування спільних міжурядових органів

Найменування завдання	Найменування заходу	Відповідальний виконавець	Строк виконання	Очікуваний результат
	<p>підготовки довідкової інформації про країни, включаючи проблемні питання для національних підприємств та інтеграції зазначеної інформації системи інформаційно-аналітичної підтримки прийняття рішень, заснованої на інформаційних технологіях для міжнародної торгівлі</p>		IV квартал 2019 року	розроблення та оприлюднення бази даних про стан економічного розвитку країн, їх зовнішньоторговельну політику та діяльність спільних міжурядових органів
	б) впровадження механізму електронного "єдиного вікна" для всіх процедур митного оформлення товарів	Мінфін Мінекономрозвитку ДФС	II квартал 2018 року	розроблення плану імплементації механізму електронного "єдиного вікна"
			IV квартал 2018 року	підготовка та затвердження нормативно-правових актів з питань впровадження електронного "єдиного вікна" для всіх процедур митного оформлення

Найменування завдання	Найменування заходу	Відповідальний виконавець	Строк виконання	Очікуваний результат
				товарів
	7) впровадження проекту із створення "єдиного вікна" для оформлення перетину кордону товарів	Мінфін Мінекономрозвитку ДФС Держприкордонслужба Держпродспоживслужба	II квартал 2018 року	розроблення та затвердження нормативно-правового акта щодо реалізації пілотного проекту із створення "єдиного вікна" для оформлення перетину кордону товарів
			IV квартал 2018 року	проведення аналізу можливостей розміщення пунктів перетину кордону, що функціонують за принципом "єдиного вікна", та визначення місця (місць) впровадження пілотного проекту
			II квартал 2019 року	забезпечення ефективної взаємодії електронних баз даних з питань оформлення перетину кордону товарів
			IV квартал 2019 року	реалізація пілотного проекту із створення "єдиного вікна" для

Найменування завдання	Найменування заходу	Відповідальний виконавець	Строк виконання	Очікуваний результат
				оформлення перетину кордону товарів
			IV квартал 2020 року	проведення аналізу результатів пілотного проекту та впровадження системи на всіх пунктах перетину кордону
	8) введення в дію та забезпечення функціонування електронної системи обміну інформацією про митне оформлення за принципом "єдиного вікна"	Мінфін Мінекономрозвитку ДФС Держпродспоживслужба	IV квартал 2019 року	розроблення та забезпечення функціонування веб-порталу з надання послуг з митного оформлення товарів
			—"	забезпечення ефективної взаємодії електронних баз даних з питань оформлення перетину кордону товарів
	9) проведення аналізу існуючих митних та інших вимог, які застосовуються ДФС та іншими контролюючими органами до експортерів, щодо можливості їх спрощення з метою вдосконалення процедур митного оформлення товарів та	Мінфін ДФС Мінекономрозвитку Держпродспоживслужба	I квартал 2018 року	проведення аналізу та надання рекомендацій щодо спрощення вимог ДФС та інших контролюючих органів, які застосовуються до експортерів
			IV квартал 2018 року	розроблення та затвердження плану

Найменування завдання	Найменування заходу	Відповідальний виконавець	Строк виконання	Очікуваний результат
	оприлюднення інформації відповідно до положень Угоди СОТ про спрощення процедур торгівлі, Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, та результатів рейтингу Doing Business		—”—	імплементатії положень Угоди СОТ про спрощення процедур торгівлі в частині вдосконалення процедур митного оформлення товарів та оприлюднення інформації прийняття закону про запровадження в Україні інституту уповноважених економічних операторів, забезпечення видачі підприємствам сертифікатів уповноважених економічних операторів
	10) забезпечення оприлюднення та доступу до торговельної	ДФС Мінекономрозвитку	IV квартал 2018 року	імплементатія положень Угоди СОТ про спрощення процедур торгівлі в частині вдосконалення процедур митного оформлення товарів та визначення трьох пріоритетних зобов'язань в рамках нотифікацій України в СОТ

Найменування завдання	Найменування заходу	Відповідальний виконавець	Строк виконання	Очікуваний результат
	інформації відповідно до положень Угоди про спрощення процедур торгівлі			оприлюднення інформації
	11) завершення розроблення нової редакції Транспортної стратегії України	Мінінфраструктури Мінекономрозвитку МЗС Торгово-промислова палата (за згодою) галузевої та бізнес-асоціації (за згодою)	I квартал 2018 року	затвердження нової редакції Транспортної стратегії України
	12) визначення та реалізація пріоритетних проектів розвитку та модернізації транспортної та логістичної інфраструктури, а також потреби перспективних секторів, визначених Експортною стратегією України ("дорожньою картою" стратегічного розвитку торгівлі) на 2017—2021 роки, у транспортній інфраструктурі за такими основними напрямками: створення проекту "Економічного поясу Шовкового шляху";	Мінінфраструктури Мінекономрозвитку Мінфін ДФС	IV квартал 2018 року	визначення пілотних проектів розвитку транспортної та логістичної інфраструктури за такими основними напрямками: розроблення заходів для реалізації проекту "Економічного поясу Шовкового шляху"; внутрішні водні шляхи (річкові порти); українські залізниці; регіональні аеропорти

Найменування завдання	Найменування заходу	Відповідальний виконавець	Строк виконання	Очікуваний результат
	внутрішні водні шляхи (річкові порти); українські залізниці; регіональні аеропорти		IV квартал 2019 року	розроблення та затвердження нормативно-правових актів з питань реалізації пріоритетних проектів розвитку транспортної та логістичної інфраструктури
			II квартал 2020 року	розроблення комплексу заходів та реалізація пілотних проектів розвитку транспортної та логістичної інфраструктури
	13) запровадження регулярних опитувань і щоквартального перегляду поточної ситуації у сфері валютного контролю	Мінекономрозвитку Офіс з просування експорту (за згодою) Мінфін	IV квартал 2018 року	розроблення і підготовка рекомендацій з питань, що стосуються лібералізації у сфері валютного контролю
			2018—2019 роки	проведення щоквартальних опитувань
	14) забезпечення виконання Експортної стратегії України ("дорожньої карти" стратегічного розвитку торгівлі)	Мінекономрозвитку Мінінфраструктури Мінфін Мінагрополітики	IV квартал 2018 року	розроблення щонайменше двох стратегій на основі проведеного аналізу тенденцій до розвитку

Найменування завдання	Найменування заходу	Відповідальний виконавець	Строк виконання	Очікуваний результат
	на 2017—2021 роки, розроблення та затвердження секторальних, крос-секторальних та пілотних регіональних стратегій	МІП Мінкультури МОН Київська міська та обласні держадміністрації Торгово-промислова палата (за згодою) галузевої та бізнес-асоціації (за згодою)		світової економіки та прийняття нормативно-правових актів Кабінету Міністрів України про затвердження секторальних, крос-секторальних та пілотних регіональних стратегій, зокрема щодо інформаційно-комунікаційних технологій, машинобудування, креативних індустрій, туризму, технічного обслуговування та ремонту повітряних суден, виробництва запасних частин та комплектувальних виробів для аерокосмічної та авіаційної промисловості, торговельної інформації та просування експорту, транспортування та спрощення умов торгівлі, вдосконалення навичок інновацій для експорту
	15) розроблення секторальної стратегії щодо харчової та переробної промисловості	Мінагрополітики Мінекономрозвитку	IV квартал 2018 року	розроблення секторальної стратегії щодо харчової та переробної промисловості

Найменування завдання	Найменування заходу	Відповідальний виконавець	Строк виконання	Очікуваний результат
				на основі проведеного аналізу тенденцій до розвитку світової економіки та прийняття нормативно-правових актів Кабінету Міністрів України про затвердження секторальної стратегії
	16) розроблення комплексу заходів, що стосуються ринків країн у фокусі	Мінекономрозвитку Офіс з просування експорту (за згодою) МЗС Мінагрополітики Мінінфраструктури	IV квартал 2021 року	розроблення комплексу заходів на підставі проведеного аналізу щонайменше для трьох країн у фокусі щороку
	17) оцінка ефективності діючих міжнародних угод про зони вільної торгівлі та розроблення нових угод про вільну торгівлю на основі проведених економічних досліджень з урахуванням доцільності їх укладення для економіки України	Мінекономрозвитку Мінфін Мінагрополітики МЗС Мін'юст ДФС	IV квартал 2018 року IV квартал 2021 року	завершення оцінки ефективності діючих міжнародних угод про вільну торгівлю розроблення нових угод про вільну торгівлю на основі проведених економічних досліджень
	18) розроблення щорічних та середньострокових планів забезпечення постійної участі України у роботі органів СОТ,	Мінекономрозвитку МЗС	I квартал 2018 року	розроблення та затвердження плану заходів з підготовки до участі України в роботі органів

Найменування завдання	Найменування заходу	Відповідальний виконавець	Строк виконання	Очікуваний результат
	включаючи відповідні показники ефективності виконання таких планів з метою ефективного захисту національних економічних інтересів		IV квартал 2019 року	СОТ з його подальшим щорічним оновленням забезпечення постійної участі України у роботі органів СОТ з метою ефективного захисту національних економічних інтересів
	19) аналіз зміни ставок ввізного мита на певні товари з метою підтримки національних виробників у перспективних секторах економіки України	Мінекономрозвитку Мінфін Мінагрополітики ДФС	IV квартал 2018 року	підготовка щорічних аналітичних матеріалів щодо ефективності участі у роботі органів СОТ проведення дослідження щодо доцільності зміни ставок ввізного мита на товари з метою підтримки національних виробників у перспективних секторах економіки України
4. Вдосконалення координації діяльності інституцій з підтримки торгівлі, залучених до реалізації торговельної	1) утворення та започаткування роботи робочих груп у складі Ради з міжнародної торгівлі при Кабінеті Міністрів України	Мінекономрозвитку Офіс з просування експорту (за згодою) Мінагрополітики МЗС Торгово-промислова палата (за згодою)	2018—2021 роки	щорічне затвердження плану роботи

Найменування завдання	Найменування заходу	Відповідальний виконавець	Строк виконання	Очікуваний результат
	господарювання з питань розвитку міжнародної торгівлі шляхом організації спільних ініціатив і періодичних заходів, розроблення комплексу заходів, спрямованих на підсилення об'єднань суб'єктів господарювання як представників бізнесу	експорту (за згодою) Мінфін МЗС ДФС Торгово-промислова палата (за згодою) галузевої та бізнес-асоціації (за згодою)	2018—2021 роки IV квартал 2018 року IV квартал 2019 року	об'єднань суб'єктів господарювання у формуванні державної політики з питань розвитку міжнародної торгівлі публікація щомісячного електронного бюлетеня з інформацією про експорт та просування експорту розроблення комплексу заходів, спрямованих на підсилення галузевих асоціацій як представників бізнесу та залучення до внутрішніх консультацій розроблення спільних заходів (щонайменше двох заходів щороку) за участю об'єднань суб'єктів господарювання з метою підвищення їх координації та взаємодії

Найменування завдання	Найменування заходу	Відповідальний виконавець	Строк виконання	Очікуваний результат
	4) забезпечення підвищення рівня обізнаності підприємств та підприємців про доступні послуги з підтримки торгівлі та експорту, можливості використання послуг електронного урядування та участі в міжнародних електронних закупівлях шляхом проведення інформаційно-освітньої кампанії	Мінекономрозвитку Офіс з просування експорту (за згодою) МЗС МІП Торгово-промислова палата (за згодою) галузевої та бізнес-асоціації (за згодою)	2018—2021 роки	щорічне проведення інформаційно-освітніх кампаній щодо існуючих послуг з підтримки експорту та міжнародної торгівлі, послуг електронного урядування та участі в міжнародних електронних закупівлях
	5) створення інституції з підтримки та просування експорту за згодою Кабінету Міністрів України	Мінекономрозвитку Офіс з просування експорту (за згодою) Мінфін Мін'юст МЗС	II квартал 2018 року	проведення аналізу існуючої інституціональної системи з підтримки експорту, розроблення та представлення проекту Концепції щодо створення інституції з підтримки та просування експорту
			—"	розроблення та прийняття нормативно-правового акта про створення інституції з підтримки та просування

Найменування завдання	Найменування заходу	Відповідальний виконавець	Строк виконання	Очікуваний результат
				експорту
			IV квартал 2018 року	початок роботи інституції з підтримки та просування експорту на базі Офісу з просування експорту
	б) створення єдиного експортного веб-порталу для інформаційної підтримки українських експортерів (включаючи представників перспективних секторів)	Мінекономрозвитку Офіс з просування експорту (за згодою) Мінфін МЗС Мінагрополітики Мінкультури	II квартал 2018 року	подання пропозиції щодо створення єдиного експортного веб-порталу
			III квартал 2018 року	розроблення програмного рішення з метою створення єдиного експортного веб-порталу
			II квартал 2018 року	забезпечення функціонування єдиного експортного веб-порталу
5. Покращення координації та взаємодії мережі інституцій, що надають експортерам послуги з підтримки	1) забезпечення участі українських підприємств у міжнародних виставках і ярмарках	Мінекономрозвитку Офіс з просування експорту (за згодою) МЗС Мінфін МОН ДФС	II квартал 2018 року	розроблення та прийняття нормативно-правового акта Кабінету Міністрів України з питань визначення переліку пріоритетних щорічних міжнародних виставок та забезпечення

Найменування завдання	Найменування заходу	Відповідальний виконавець	Строк виконання	Очікуваний результат
бізнесу та торгівлі		Торгово-промислова палата (за згодою)	IV квартал 2018 року	представлення на них національних стендів України
	2) активізація проведення торговельних місій в країнах, які є стратегічними торговельними партнерами для України	Мінекономрозвитку Офіс з просування експорту (за згодою) МЗС	IV квартал 2018 року	розроблення та прийняття нормативно-правового акта Кабінету Міністрів України з питань визначення порядку фінансування представлення України на міжнародних виставках за кордоном та створення єдиного дизайнерського рішення для національних стендів України на міжнародних виставках
			—”—	проведення інформаційної кампанії серед українських підприємств щодо можливостей участі в міжнародних виставках і ярмарках
				визначення переліку країн, які є стратегічними торговельними партнерами для України

Найменування завдання	Найменування заходу	Відповідальний виконавець	Строк виконання	Очікуваний результат
		Мінагрополітики Торгово-промислова палата (за згодою)	—”—	розроблення системи інформаційно-аналітичної підтримки прийняття рішень, заснованої на інформаційних технологіях для всіх торгових місій, що будуть частиною експортного веб-порталу, та оновлення інформації про заплановані торговельні місії
			—”—	здійснення оглядів стратегічних ринків для залучення українських компаній до торгових місій, виставок
			2018—2021 роки	створення інструментів для забезпечення ефективного просування українських товарів (робіт, послуг) на зовнішні ринки шляхом

Найменування завдання	Найменування заходу	Відповідальний виконавець	Строк виконання	Очікуваний результат
				проведення на постійній основі торговельних місій в країнах, які є стратегічними торговельними партнерами для України
	3) сприяння встановленню та розвитку прямих ділових зв'язків між підприємствами-експортерами та іноземними партнерами за участю об'єднань суб'єктів господарювання	Мінекономрозвитку Офіс з просування експорту (за згодою) МЗС Торгово-промислова палата (за згодою)	IV квартал 2018 року	розроблення та затвердження комплексу заходів сприяння встановленню та розвитку прямих ділових зв'язків між українськими підприємствами-експортерами та іноземними партнерами та розроблення системи інформаційно-аналітичної підтримки прийняття рішень, заснованої на інформаційних технологіях, що буде частиною експортного веб-порталу
			IV квартал 2019 року	впровадження комплексу заходів сприяння встановленню та розвитку прямих ділових зв'язків між підприємствами-

Найменування завдання	Найменування заходу	Відповідальний виконавець	Строк виконання	Очікуваний результат
				експортерами та іноземними партнерами
	4) розроблення та реалізація комплексу заходів з просування українського бренда експортних товарів і послуг на зовнішні ринки (в тому числі засобами та інструментами культурної дипломатії)	Мінекономрозвитку Офіс з просування експорту (за згодою) МЗС Мінкультури Мінагрополітики МІП	IV квартал 2018 року 2019—2021 роки	розроблення та затвердження концепції бренда та кампанії з його просування проведення кампанії з просування українського бренда експортних товарів і послуг на зовнішні ринки
	5) узагальнення та поширення інформації про зовнішні ринки, умови та процедури доступу до них товарів (робіт, послуг)	Мінекономрозвитку МЗС Держстат ДФС Офіс з просування експорту (за згодою)	2018—2021 роки	інформування підприємств-експортерів про зовнішні ринки, умови та процедури доступу до них товарів (робіт, послуг) з використанням єдиного експортного веб-порталу та мережі інституцій з підтримки торгівлі
	6) посилення відділів з економічних питань у складі дипломатичних представництв України за кордоном	Мінекономрозвитку Мін'юст МЗС Офіс з просування експорту (за згодою) МЗС	II квартал 2018 року	розроблення та прийняття постанови Кабінету Міністрів України "Про реалізацію пілотного проекту щодо представлення економічних інтересів України за кордоном шляхом посилення

Найменування завдання	Найменування заходу	Відповідальний виконавець	Строк виконання	Очікуваний результат
				відділів з економічних питань у складі дипломатичних установ України"
			IV квартал 2018 року	проведення навчання з метою підвищення кваліфікаційної спроможності співробітників, що беруть участь в реалізації пілотного проекту щодо представлення економічних інтересів України за кордоном шляхом посилення відділів з економічних питань у складі дипломатичних установ України
			2018—2021 роки	реалізація пілотного проекту щодо представлення економічних інтересів України за кордоном шляхом посилення відділів з економічних питань у складі дипломатичних установ України
	7) забезпечення розроблення	Мінекономрозвитку	IV квартал	розроблення та

Найменування завдання	Найменування заходу	Відповідальний виконавець	Строк виконання	Очікуваний результат
	інструментів та послуг з надання суб'єктам господарювання інформації про зовнішньоекономічну діяльність та іноземні ринки, зокрема їх нормативно-правове регулювання, митні процедури, стандарти та технічні регламенти, спеціалізацію, структуру експорту/імпорту, потреби споживачів, канали дистрибуції	МЗС МІП Мінагрополітики Держпродспоживслужба Офіс з просування експорту (за згодою)	2018 року	забезпечення доступу до інструментів та послуг з надання суб'єктам господарювання інформації про зовнішньоекономічну діяльність та іноземні ринки, а також розміщення зазначеної інформації на експортному веб-порталі
	8) розроблення та впровадження бази даних незалежних консультантів та підприємств, які можуть надавати суб'єктам господарювання консультаційну допомогу та інформацію про окремі сектори економіки і зовнішні ринки	Мінекономрозвитку Офіс з просування експорту (за згодою) МЗС Мінкультури Торгово-промислова палата (за згодою) галузеві та бізнес-асоціації (за згодою)	IV квартал 2018 року	здійснення комплексу заходів з підтримки експорту та нарощування потенціалу українських підприємств з метою виходу на зовнішні ринки
			—”—	розроблення та впровадження бази даних незалежних консультантів та підприємств, які можуть надавати суб'єктам господарювання консультаційну допомогу та інформацію про окремі сектори економіки і

Найменування завдання	Найменування заходу	Відповідальний виконавець	Строк виконання	Очікуваний результат
				зовнішні ринки
	9) розроблення комплексу заходів заохочення створення приватних підприємств-постачальників послуг з підтримки торгівлі, що включає проведення тренінгів та консультацій із залученням галузевих та бізнес-асоціацій з метою заповнення існуючих прогалин в обслуговуванні	МОН Мінекономрозвитку Мінагрополітики Держпродспоживслужба Торгово-промислова палата (за згодою) Офіс з просування експорту (за згодою) галузеві та бізнес-асоціації (за згодою)	—“— 2018—2021 роки	розроблення комплексу заходів заохочення появи приватних постачальників послуг з підтримки торгівлі, що включає проведення тренінгів та консультацій із залученням галузевих та бізнес-асоціацій проведення не менше одного разу на рік тренінгів та консультацій
	10) забезпечення впровадження Стратегії розвитку системи технічного регулювання на період до 2020 року, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 19 серпня 2015 р. № 844, та Всеохоплюючої стратегії імплементації Глави IV (Санітарні та фітосанітарні заходи) Розділу	Мінекономрозвитку Мінагрополітики МЗС Держпродспоживслужба	2018—2021 роки	впровадження Стратегії розвитку системи технічного регулювання на період до 2020 року, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 19 серпня 2015 р. № 844, та Всеохоплюючої стратегії імплементації Глави IV (Санітарні та фітосанітарні

Найменування завдання	Найменування заходу	Відповідальний виконавець	Строк виконання	Очікуваний результат
	<p>IV "Торгівля і питання, пов'язані з торгівлею" Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 24 лютого 2016 р. № 228</p>			<p>заходи) Розділу IV "Торгівля і питання, пов'язані з торгівлею" Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 24 лютого 2016 р. № 228</p>
	<p>11) надання консультаційно-інформаційної допомоги заінтересованим органам державної влади у веденні переговорів і укладенні угод про взаємне визнання результатів оцінки відповідності згідно із зобов'язаннями України в рамках угод СОТ про технічні бар'єри у торгівлі та про застосування санітарних та фітосанітарних заходів</p>	<p>Мінекономрозвитку Мінагрополітики МЗС Держпродспоживслужба</p>	<p>IV квартал 2021 року</p> <p>2018—2021 роки</p>	<p>підвищення ефективності проведення переговорів і укладення угод про взаємне визнання результатів оцінки відповідності згідно із зобов'язаннями України в рамках угод СОТ про технічні бар'єри у торгівлі та про застосування санітарних та фітосанітарних заходів</p> <p>проведення щорічних тренінгів для</p>

Найменування завдання	Найменування заходу	Відповідальний виконавець	Строк виконання	Очікуваний результат
				заінтересованих органів державної влади
	12) створення системи фінансової підтримки експорту, зокрема Експортно-кредитного агентства	Мінекономрозвитку Мінфін МЗС Мін'юст	I квартал 2018 року	розроблення та прийняття нормативно-правових актів з питань створення Експортно-кредитного агентства відповідно до законодавства
			III квартал 2018 року —”—	утворення Експортно-кредитного агентства наповнення статутного капіталу Експортно-кредитного агентства
			IV квартал 2018 року	початок діяльності Експортно-кредитного агентства
			II квартал 2019 року	затвердження у разі необхідності додаткових нормативно-правових актів з питань створення системи фінансової підтримки Експортно-кредитного агентства

Найменування завдання	Найменування заходу	Відповідальний виконавець	Строк виконання	Очікуваний результат
			IV квартал 2020 року	забезпечення функціонування державної системи фінансової підтримки експорту
	13) сприяння залученню інвестицій за допомогою небанківських кредитно-фінансових установ та створення інституційної структури для венчурного фонду з метою залучення інвестицій для підприємств, що працюють у сфері інновацій	Мінекономрозвитку Мінфін Офіс із залучення та підтримки інвестицій (за згодою)	IV квартал 2018 року	внесення змін до норм законодавства у сфері залучення інвестицій
			—”—	розроблення та затвердження нормативно-правового акта про утворення інституційної структури для венчурного фонду
			II квартал 2019 року	утворення та початок функціонування венчурного фонду
6. Стимулювання підприємницької діяльності серед підприємств, зокрема малих та середніх підприємств, та	1) проведення інформаційно-освітніх кампаній у вищих навчальних закладах з метою підвищення інтересу молоді до підприємництва та міжнародної торгівлі, розвитку лідерських навичок та навичок з	МОН МІП Мінекономрозвитку Офіс з просування експорту (за згодою)	перше півріччя 2018 року	проведення інформаційно-освітньої кампанії в закладах вищої освіти з метою підвищення інтересу молоді до підприємництва та міжнародної торгівлі шляхом включення

Найменування завдання	Найменування заходу	Відповідальний виконавець	Строк виконання	Очікуваний результат
молоді	проектного менеджменту		2018—2021	<p>практичних проектів у навчальні програми закладів вищої освіти та бізнес-шкіл, заснування разом з представниками приватного бізнесу нагород за</p> <p>підприємництво, приєднання до європейських та міжнародних мереж підприємців та спілкування в них, розроблення програм стажування студентів і молодих підприємців на успішних підприємствах, надання найперспективнішим студентам можливості ознайомитись з функціонуванням найуспішніших підприємств світу</p> <p>проведення щорічних</p>

Найменування завдання	Найменування заходу	Відповідальний виконавець	Строк виконання	Очікуваний результат
			роки	інформаційно-освітніх кампаній, як мінімум, у трьох вищих навчальних закладах
	2) забезпечення умов для стимулювання загальнонаціонального підприємницького менталітету шляхом включення навчальних курсів з підприємництва та міжнародної торгівлі до навчальних програм початкових та середніх шкіл, а також інших навчальних закладів	МОН Мінекономрозвитку Офіс з просування експорту (за згодою) Київська міська та обласні держадміністрації	2019 рік	розроблення та запровадження навчального курсу з підприємництва та міжнародної торгівлі та внесення їх до навчальних програм закладів початкової та базової середньої освіти а також інших закладів освіти
	3) створення бізнес-інкубаторів і бізнес-акселераторів для сприяння експортоорієнтованим підприємствам, враховуючи особливості розвитку перспективних секторів	МОН Мінекономрозвитку Офіс з просування експорту (за згодою) Київська міська та обласні держадміністрації Торгово-промислова палата (за згодою) галузевої та бізнес-	IV квартал 2019 року	розроблення та реалізація пілотного проекту із створення бізнес-інкубаторів і бізнес-акселераторів для експортоорієнтованих підприємств в обласних центрах
			IV квартал 2021 року	започаткування діяльності бізнес-інкубаторів і бізнес-акселераторів для сприяння

Найменування завдання	Найменування заходу	Відповідальний виконавець	Строк виконання	Очікуваний результат
		асоціації (за згодою)		діяльності експортоорієнтованих підприємств у всіх обласних центрах
	4) організація загальнодержавних і регіональних інформаційно-освітніх кампаній для демонстрації успішно реалізованих підприємницьких проектів, обміну досвідом підприємницької діяльності та розвитку бізнесу	Мінекономрозвитку Офіс з просування експорту (за згодою) МОН МІП Київська міська та обласні держадміністрації Торгово-промислова палата (за згодою) галузеві та бізнес-асоціації (за згодою) Мінкультури	II квартал 2019 року 2019—2021 роки	проведення першої інформаційної кампанії проведення щорічних інформаційних кампаній
7. Покращення управлінських навичок серед	1) створення системи стимулів для експортоорієнтованих підприємств запроваджувати	МОН Мінекономрозвитку Офіс з просування	IV квартал 2018 року	створення системи стимулів для експортоорієнтованих підприємств

Найменування завдання	Найменування заходу	Відповідальний виконавець	Строк виконання	Очікуваний результат
працівників діючих підприємств, зокрема малих та середніх	навчальні програми для своїх співробітників, у тому числі програми дистанційного навчання, підвищення кваліфікації, управлінських навичок та професійного розвитку	експорту (за згодою) Мінсоцполітики Київська міська та обласні держадміністрації Торгово-промислова палата (за згодою) галузеві та бізнес-асоціації (за згодою)	IV квартал 2020 року	розроблення та впровадження пілотної програми підвищення фахового рівня співробітників експортоорієнтованих підприємств в одному з перспективних секторів
	2) визначення поточного рівня управлінських навичок серед різних типів підприємств, насамперед у перспективних секторах, та розроблення програм підвищення їх кваліфікації	МОН галузеві та бізнес-асоціації (за згодою) органи місцевого самоврядування (за згодою)	IV квартал 2018 року	визначення поточного рівня управлінських навичок серед різних типів підприємств (малих, середніх та великих), насамперед у перспективних секторах
		Мінекономрозвитку Офіс з просування експорту (за згодою) Мінсоцполітики	IV квартал 2019 року	розроблення та впровадження програми з підвищення управлінських навичок серед підприємств
	3) поширення серед експортоорієнтованих підприємств освітніх програм іноземною мовою, а також програм професійно-технічної освіти та підготовки	галузеві об'єднання суб'єктів господарювання (за згодою) Торгово-промислова палата (за згодою)	2018—2021 роки	поширення серед експортоорієнтованих підприємств освітніх програм іноземною мовою, а також програм професійно-технічної освіти

Найменування завдання	Найменування заходу	Відповідальний виконавець	Строк виконання	Очікуваний результат
		Мінсоцполітики Мінекономрозвитку Офіс з просування експорту (за згодою)		та підготовки
	4) впровадження системи управління ефективністю підприємства серед експортоорієнтованих підприємств, яка складається з ефективного планування, моніторингу та оцінки корпоративних результатів	галузеві об'єднання суб'єктів господарювання (за згодою) Торгово-промислова палата (за згодою) галузеві та бізнес-асоціації (за згодою) Мінсоцполітики Мінекономрозвитку Офіс з просування експорту (за згодою)	IV квартал 2019 року 2020—2021 роки	розроблення та впровадження пілотного проекту щодо застосування системи управління ефективністю підприємства в одному з перспективних секторів впровадження системи управління ефективністю підприємства серед підприємств
	5) забезпечення підвищення компетенцій малих та середніх підприємств під керівництвом жінок та молоді	галузеві об'єднання суб'єктів господарювання (за згодою) Торгово-промислова палата (за згодою) галузеві та бізнес-асоціації (за згодою) Мінсоцполітики Мінекономрозвитку	IV квартал 2021 року	забезпечення участі малих та середніх підприємств під керівництвом жінок та молоді у програмах з підвищення потенціалу та кваліфікації відповідно до завдань, визначених в цьому плані завдань і заходів

Найменування завдання	Найменування заходу	Відповідальний виконавець	Строк виконання	Очікуваний результат
		Офіс з просування експорту (за згодою)		
	б) забезпечення розроблення та впровадження комплексу заходів з удосконалення навичок управління бізнес-процесами, зокрема щодо управління бізнесом та фінансами, операційного менеджменту, управління якістю, інформаційних систем, міжнародного маркетингу, а також експортних стратегій	галузеві об'єднання суб'єктів господарювання (за згодою) Торгово-промислова палата (за згодою) галузеві та бізнес асоціації (за згодою) Мінсоцполітики Мінекономрозвитку Держпродспоживслужба Офіс з просування експорту (за згодою) органи місцевого самоврядування (за згодою)	—”—	розроблення та впровадження пілотного проекту щодо одного плану заходів для кожної області
8. Забезпечення відповідності системи освіти потребам підприємств, зокрема малих та середніх	1) вдосконалення регулювання ринку праці з метою зниження рівня неофіційного працевлаштування та стимулювання мобільності працівників	Мінсоцполітики Мінфін Торгово-промислова палата (за згодою) галузеві та бізнес-асоціації (за згодою) Мінекономрозвитку органи місцевого самоврядування (за	IV квартал 2018 року —”—	проведення комплексного дослідження з метою виявлення причин неофіційного працевлаштування ухвалення комплексу заходів та внесення змін до Кодексу законів про працю

Найменування завдання	Найменування заходу	Відповідальний виконавець	Строк виконання	Очікуваний результат
		згодою)		України
	2) поглиблення співпраці щодо підготовки кваліфікованих кадрів між науковими установами та закладами професійно-технічної освіти та суб'єктами господарювання для визначення необхідних навичок та забезпечення відповідності кваліфікації випускників потребам підприємств	МОН Мінсоцполітики Мінекономрозвитку Київська міська та обласні держадміністрації Національна академія наук (за згодою) Торгово-промислова палата (за згодою) галузеві та бізнес-асоціації (за згодою)	IV квартал 2018 року IV квартал 2019 року	налагодження ефективного діалогу на постійній основі між суб'єктами господарювання, науковими установами та закладами професійно-технічної освіти з метою поглиблення співпраці у сфері підготовки кваліфікованих кадрів перевірка навчальних програм та планів з метою визначення їх відповідності потребам підприємств та підвищення рівня зайнятості випускників закладів професійно-технічної освіти
	3) забезпечення стимулювання мобільності трудових ресурсів та вдосконалення загальнонаціональної бази даних про можливості працевлаштування в Україні	Мінсоцполітики Київська міська та обласні держадміністрації	IV квартал 2018 року II квартал 2019 року IV квартал	проведення аналізу причин низького рівня трудової мобільності розроблення плану заходів з питань стимулювання трудової мобільності вдосконалення

Найменування завдання	Найменування заходу	Відповідальний виконавець	Строк виконання	Очікуваний результат
			2019 року	загальнонаціональної бази даних про наявність робочих місць в Україні з метою підвищення трудової мобільності
	4) вдосконалення системи професійного навчання працівників, зокрема для їх залучення у перспективні сектори економіки	Мінсоцполітики МОН Мінекономрозвитку Київська міська та обласні держадміністрації Торгово-промислова палата (за згодою) галузевої та бізнес-асоціації (за згодою)	IV квартал 2019 року	вдосконалення системи професійного навчання працівників у визначених перспективних секторах